

Gott Nytt år!

Det var länge sedan förra gången ni fick ett länsblad med lite allmän information om verksamheten i Naturskyddsföreningen i Jönköpings län, men nu äntligen finns det ett nytt exemplar i form av ett ”nyårsbrev”.

I detta länsblad ges lite information om Gruvgården i Taberg, länsförbundets engagemang i Norra Kärr och arbetet med gruvfrågan.

Hoppas att ni alla haft en avkopplande och trivsamt jul och en bra början på det nya året! Året bjuder förhoppningsvis på många fina naturupplevelser, och framsteg för miljö och natur, både i vår närmiljö och på jorden som helhet. Med förhoppning om ett inspirerande, roligt och lärorikt år för oss alla i Naturskyddsföreningen i Jönköpings län!

Länsförbundets styrelse
genom Henrik Svensson, ordförande

Länsförbundet och Gruvgården

För något år sedan sålde Länsförbundet Gruvgården i Taberg, som vi hade ägt och förvaltat under många år. Här följer lite bakgrund.

Under 1980-talet engagerade sig Naturskyddsföreningen för att skydda naturvärdena kring Tabergsgruvan. Föreningen samlade in pengar och lyckades köpa bolaget AB Smålands Taberg, som då innehade rättigheterna till att bryta malm vid Taberg. Sedan dess har Naturskyddsföreningen och senare Länsförbundet ägt Gruvgården i Taberg.

Ett naturreservat inrättades för att bevara bland annat naturvärdena kring berget. Senare började guidningar göras i gruvan av dåvarande länsordföranden Lars Erik Apelqvist. Sedan några år tillbaka bedriver Tabergs gruvguidar guidningsverksamhet vid gruvan och har även ett fladdermuseum i Gruvgården. I närheten av Gruvgården bedriver också Jönköpings kommun naturskola för barn från förskolan upp till och med årskurs sex.

Efter flera års diskussion inom Länsförbundet om förvaltningen av Gruvgården fick Länsförbundets styrelse vid länsstämman 2012 i uppdrag att utreda olika alternativ för Gruvgårdens framtid. Som ett led i detta fördes under hösten 2012 diskussioner med Jönköpings kommun, Länsstyrelsen och Gruvguiderna. Vid länsstämman i april 2013 beslutades att frågan om Gruvgårdens framtid skulle kunna tas upp vid en extra länsstämma och att det inför en sådan extra stämma skulle finnas ett konkret förslag för stämman att ta ställning till.

I augusti 2013 hölls extra länsstämma vid Gruvgården i Taberg, och beslut fattades då att sälja Gruvgården i Taberg till Claes Frostfelt, verksam i Taberg och i gruvguiderna. Avtal om försäljning slöts senare under hösten. Länsförbundet flyttade ut det material i form av

dokument, bilder och skrifter med mera som Länsförbundet förvarat sedan många år tillbaka i Gruvgården. Materialet gicks igenom. Material såsom dokument och gamla handlingar av intresse lämnades in till Folkrörelsearkivet i Jönköping. En del inventarier såldes. Vissa trycksaker och liknande delades ut till kretsarna. Det material som blev kvar flyttades sedan i början av år 2014 till Ingaryd för att förvaras där tills vidare. Länsförbundet hade därmed flyttat ut från Gruvgården.

Norra Kärr och arbetet med gruvfrågan

Länsförbundet har tillsammans med bland annat övriga länsförbund runt Vättern engagerat sig i frågan om gruvbrytning vid Norra Kärr, beläget norr om Gränna. Länsförbundet har tidigare överklagat Bergsstatens beslut att bevilja koncession för brytning vid Norra Kärr. Överklagandet prövades av regeringen som dock avlog överklagandet. Under våren 2014 ansökte Länsförbundet till Högsta förvaltningsdomstolen om rättsprövning av regeringens beslut. Prövningen pågår fortfarande, och regeringen (Näringsdepartementet) ska yttra sig i målet senast i mars 2015.

Länsförbundet har även aktivt engagerat sig nationellt i föreningens arbete gällande gruvfrågor. Det gemensamma arbetet har bland annat medverkat till att förslag togs upp på riksstämman i Örebro förra året om att inkludera gruvfrågorna mer tydligt i föreningens verksamhetsriktlinjer. Detta förslag antogs vid stämman. Det nationella samarbetet har även bidragit till att föreningen börjat ta fram en policy för brytningsfrågor, samt att det nyligen startats en nationell gruvgrupp vilken ska utgöra ett stöd för rikskansliets arbete med frågan.

Tillsammans med övriga länsförbund runt Vättern (Skaraborg, Örebro och Östergötland) samt Fälthbiologerna och Aktion Rädda Vättern står Länsförbundet bakom det arbete som juristen Gunilla Högberg Björck bedriver för att skydda Vättern i ärendena gällande Norra Kärr, flygskjutmålet Hammaren i Karlsborgs kommun (där Försvarmakten har ansökt om tillstånd för ändrad och utökad verksamhet vilken berör Vättern), samt gällande provborrning efter gas i

Motalabukten (Gripen Gas). Arbetet finansieras med hjälp av projektpengar från Naturskyddsföreningen, och har bland annat som syfte att visa på vilket sätt Natura 2000 och andra EU-direktiv kan skydda Vättern och andra skyddsvärda områden i Sverige från exploatering.

Föreningen Rädda Uttern i Småland nedlagd

Under hösten 2014 togs beslut om att lägga ned föreningen. Orsakerna till detta var glädjande nog framför allt att utterstammen nu visar sig så livskraftig, mer än 2000 individer, att den inte längre står på Artdatabankens rödlista över hotade djurarter, där gränsen går vid 1000 individer! Värre var det på 1960- och 70-talet, då stammen minskade dramatiskt i första hand på grund av miljögifter. Som minst uppskattades utterstammen till 500 djur. År 1968 totalfredades uttern, men det dröjde ända tills 1993 innan föreningen Rädda Uttern i Småland bildades av de tre småländska länsstyrelserna och ett antal ideella föreningar, bl.a. Naturskyddsföreningen.

En annan bidragande orsak till nedläggningen är att de personella resurserna hos länsstyrelserna har minskat och man har svårt att få tillräckligt med tid för föreningens verksamhet. De medel som finns i föreningen ska enligt beslut utnyttjas för analyser av döda uttrar från Småland hos Anna Roos på Nordiska Riksmuséet i Stockholm. Om det på sikt sedan skulle dokumenteras att några miljögifter visar alarmerande höga nivåer, kan man återuppliva föreningen och återuppta verksamheten med bl.a. utbildning, information, analyser av miljögifter och spårkurser.

Regionalt kansli

Riksstyrelsen beslutade under år 2013 att det skulle ges förutsättningar för att ha 10 regionala kanslier fördelat över landet. Det förslag på region som diskuterats som omfattade Naturskyddsföreningen i Jönköpings län omfattade även länsförbunden i Kalmar, Kronoberg och Östergötland. Även Gotlands länsförbund var intresserat av att vara del i regionkansliet på något sätt. En styrgrupp bildades med representanter från länsförbunden inom den föreslagna regionen. Under förra året lämnade vi tillsammans med de andra berörda länsförbunden in en ansökan om att få bilda regionkansli med

namnet Region Sydost. Växjö valdes som placering för kansliet. Ansökan beviljades under hösten 2014 och ett avtal slöts mellan riksföreningen och berörda länsförbund om bildandet av ett regionalt kansli. Därefter följde en rekryteringsprocess för att hitta en kansliperson till det nya regionkansliet. Tjänsten erbjöds Hanna Karlsson, med början från och med februari 2015. I enlighet med avtalet med riksföreningen ska regionkansliet bland annat verka för att stödja och utveckla kretsverksamheten, inventera det regionala utbildningsbehovet och erbjuda utbildning.

Lista över kommande aktiviteter

Gå gärna in på Länsförbundets hemsida och se i kalendern vilka kommande aktiviteter som föreningen har under året!

Länk: <http://jonkopings-lan.naturskyddsforeningen.se>

Några av de planerade kommande aktiviteterna är kretsordförandekonferens den 7 mars, länsstämma den 18 april vid Holmenstugan utanför Habo. Den 30-31 maj ordnar riksföreningen rikskonferens i Jämtland.

Länsförbundets styrelse

Vi som är med i Länsförbundets styrelse under verksamhetsåret 2014-2015 är

Henrik Svensson, ordförande
henkelot@gmail.com, 0730-677854

Anders Aldberg, vice ordförande och kassör
anders.aldberg@hotmail.com, 0380-91370

Lisbeth Carlsson, sekreterare
lissen.carlsson@gmail.com, 072-5429052

Albin Enlund, ledamot
0760-259765

Bengt Ohlsson, ledamot
036-144138

Inga-Britt Fälth, ledamot
inga-britt.falth@hotmail.com, 036-377736

Märta Svärd, ledamot
marta.svard@outlook.com

Åke Jönsson, hemsidesansvarig
akjnsn@comhem.se, 036-166512

Kontakta oss gärna!